

Základní škola a Mateřská škola Třemešná

793 82 Třemešná 341

tel: 554 652 218

IČ: 00852538

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět se vyučuje ve všech ročnících, na druhém stupni 1hodinu týdně.

Hudební výchova rozvíjí hudebnost žáků a pomáhá jim získat vztah k hudbě a umění.

Rozvíjí se ve čtyřech hlavních činnostech – vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové.

Cílem předmětu je vést žáky k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu za účelem jejich využití jako prostředku komunikace.

Hudební činnosti rozvíjí celkovou osobnost žáka, především jeho hudební schopnosti.

Žáci získávají dovednosti – sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální a hudebně pohybové.

Nedílnou součástí tvoří i poslech.

Žákům je tudíž dána možnost interpretovat hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření a prezentovat své hudební dovednosti na veřejnosti. Na škole jsou příležitostně realizovány různé výchovné koncerty a vystoupení.

V ŠVP se prolínají hudebně výchovné činnosti vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové.

Vokální činnosti – obsahem je práce s hlasem, dochází ke kultivaci nejen pěveckého, ale mluvního projevu a posilování správných pěveckých návyků.

Základní škola a Mateřská škola Třemešná

793 82 Třemešná 341

tel: 554 652 218

IČ: 00852538

Pěvecký a mluvní projev:

- rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace,
- vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace
- techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách

Intonace a vokální improvizace:

- diatonické postupy v durových a mollových tóninách
- improvizace jednoduchých hudebních forem

Hudební rytmus:

- odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby
- využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu

Orientace v notovém záznamu vokální skladby:

- notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby

Základní škola a Mateřská škola Třemešná
793 82 Třemešná 341
tel: 554 652 218
IČ: 00852538

Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti:

- reprodukce tónů
- převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy
- zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písňě pomocí grafického (notového) záznamu

Reflexe vokálního projevu:

- vlastní vokální projev a vokální projev ostatních
- hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

Instrumentální činnosti – obsahem je hra na hudební nástroj a jeho využití při hudební produkci.

Hra na hudební nástroje:

- nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb)
- hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače
- nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)

Záznam hudby:

- noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby

Základní škola a Mateřská škola Třemešná
793 82 Třemešná 341
tel: 554 652 218
IČ: 00852538

Vyjadřování hudebních i nehupebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje:

- představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální
- tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy

Hudebně pohybové činnosti – obsahem je ztvárňování hudby pomocí pohybu, tance a gest.

Pohybový doprovod znějící hudby:

- taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění
- pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace
- pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické
- orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

Poslechové činnosti – obsahem je aktivní vnímání znějící hudby. Žák poznává hudbu v různých žánrech a stylech. Učí se ji analyzovat a interpretovat.

Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby:

- postihování hudebně výrazových prostředků
- významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla

Základní škola a Mateřská škola Třemešná

793 82 Třemešná 341

tel: 554 652 218

IČ: 00852538

KOMPETENCE K UČENÍ:

Učitel:

- vede žáky ke kultivaci jejich hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu
- rozvíjí jejich melodické a harmonické cítění, hudební paměť, představivost a fantazii, smysl pro rytmus
- rozvíjí u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými

Žák:

- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb
- vytváří a volí jednoduché doprovody
- provádí jednoduché hudební improvizace
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení
- naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

Učitel:

- učí žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření jejich záměru
- podporuje je ve snaze o netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování
- podporuje rozvoj tvořivého myšlení žáků při přípravách nebo aktivní účasti na školních akcích

Základní škola a Mateřská škola Třemešná

793 82 Třemešná 341

tel: 554 652 218

IČ: 00852538

žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problémů
- nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- rozvíjí a poznává smysl a cíl hudební výchovy
- má pozitivní vztah ke vnímání hudebních slohů, stylů a děl

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

Učitel:

- učí žáky rozeznávat hudebně vyjadřovací prostředky hudby
- učí žáky naslouchat hudbě, vnímat a oceňovat hudební projevy druhých

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse
- obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- respektuje hudební vyjádření druhého

Základní škola a Mateřská škola Třemešná

793 82 Třemešná 341

tel: 554 652 218

IČ: 00852538

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Učitel:

- pomáhá žákům získat vhled a motivuje je k tvorbě vlastního úsudku o hudebním dění českého i jiných národů
- vede žáky k pochopení emocionálního působení hudby jako pojítka mezi lidmi
- učí žáky respektovat a kriticky hodnotit vlastní výkony i výkony ostatních

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

KOMPETENCE OBČANSKÉ:

Učitel:

- vede žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu vyjadřování osobních prožitků a postojů
- je připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- vytváří přátelskou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které hodnotný hudební prožitek není možný

Základní škola a Mateřská škola Třemešná

793 82 Třemešná 341

tel: 554 652 218

IČ: 00852538

Žák:

- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- oceňuje tradice a kulturní a historické dědictví

KOMPETENCE PRACOVNÍ:

Učitel:

- podněcuje žáky k aktivnímu provozování hudebních činností a správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji
- různými formami (exkurze, divadlo, film, apod.) seznamuje žáky s různými profesemi hudební oblasti

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Očekávané výstupy

Žák:

- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

Základní škola a Mateřská škola Třemešná

793 82 Třemešná 341

tel: 554 652 218

IČ: 00852538

- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě
- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
- rozpozná některé z tanců různých stylových období
- zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- orientuje se v proudu znějící hudby
- vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky
- chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- všímá si zážitků vycházejících z pohybu vlastního těla a soustředit se na jeho rytmus